


[Portada \(/\)](#) / [Articles \(articles\)](#)



Préstec Family,
per gaudir de viatges i projectes

NOMES FINS AL 31-7-2017
Nº: 1927-201709681

[+ informació](#)

(https://ads.eltemps.cat/www/delivery/ck.php?
oaparams=2_bannerid=1_zoneid=4_cb=efb11fbde7_oadest=https%3A%2F%
2Fmultimedia.caixabank.es%2Fflacaixa%2Ffondemand%2Fportal%2Ffamily%2Flandings_google%
2Fgenericacorp%2Fclientes%2Findex_ca.html%3Fdis%3Ddis%3Aanf_el_temps%
3Anc_familyconsumo_abr_17%3Ac_generica%3Af_banner%3At_x%3Amp_cpm%3Aga_havas%
3Ao_acciones_institucionales)

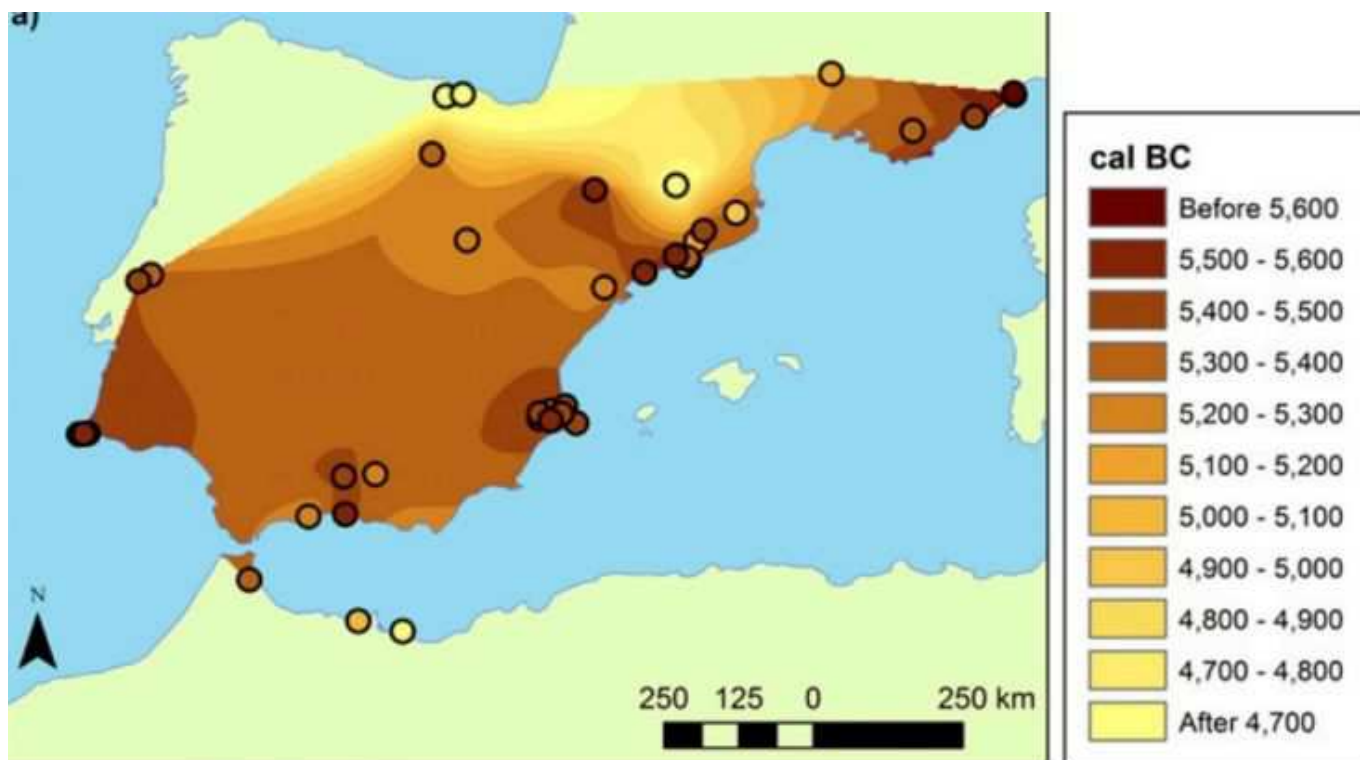
PUBLICITAT (PUBLICITAT)

Els neolítics van viatjar més ràpid per mar

A la Mediterrània occidental el Neolític va arribar més ràpidament que a d'altres punts d'Europa gràcies a desplaçaments marítims que van «multiplicar» per vuit la seva expansió.

Per ***Alex Milian (/autor/amilian)***

07.03.2017



(/imatges/articles/neolitic1.jpg)

Segueix-nos a Facebook per assabentar-te dels nostres darrers reportatges

M'agrada [A Miquel Terrádez Valmaña](#) i a 14.112 més els agrada.

Les bases del neolític, el sedentarisme i l'agricultura, es van introduir a Europa des de l'Orient Mitjà i van conquerir el continent d'est a oest a poc a poc, a una distància mitjana d'1 km per any. A la Mediterrània occidental, però, el registre arqueològic demostra que tot s'havia produït a més velocitat. I no se sabia per què. Ara, un estudi de la Universitat de Barcelona, la Universitat de Girona i la Colgate University (Hamilton, NY, EUA) apunta que, en aquest cas, les poblacions neolítiques s'haurien desplaçat per mar uns 300 o 400 km cada generació per a establir-hi una nova població al final del trajecte. El ritme mitjà de desplaçament hauria estat vuit vegades més ràpid: de 8,7 km/any, concretament.

Els estudis combinen els coneixements dels arqueòlegs Joao Zilhao (UB) i Albert J. Ammerman (Colgate University) i els de físics experts en la transició del neolític, Neus Isern i Joaquim Fort, tots dos de la Universitat de Girona.

Per arribar a entendre el tipus de desplaçament ràpid, s'han estudiat diverses opcions de viatge per mar. Segons la UB, "L'estudi ha desenvolupat un model computacional

en el qual s'exploren diferents mecanismes de viatges per mar i la interacció entre els pobladors de la zona". D'aquesta manera, ha explicat Neus Isern a EL TEMPS, donen suport "quantitatiu" a les teories arqueològiques: demostren que el moviment per terra és massa lent i ofereixen diferents opcions pel mar per inferir quina és més adient. La via terrestre estava descartada perquè és lenta, d'1 km per any. La raó, argumenta Isern, és que "el desplaçament de població per terra no era una colonització conscient sinó que, quan la població creixia, buscava nous territoris per conrear".

Entre diverses opcions de viatges per mar, l'estudi en tria una que s'adiu amb la velocitat amb la qual va avançar el Neolític entre el nord d'Itàlia i la Península Ibèrica: "No eren viatges que anessin parant cada 50 km -concreta Neus Isern- sinó que feien viatges llargs per l'època, de 300 o 400 km, i allà establien un nou assentament neolític del qual no tornava a sortir ningú fins al cap d'una generació -que en el nostre article considerem 32 anys". Aquest ritme és el que dona una velocitat mitjana de 8,7 km/any.

Aquest fet es veu molt clar en el registre d'assentaments neolítics a la Península. Els jaciments del centre de Portugal, per exemple, són pràcticament de la mateixa època que els de Catalunya, mentre que els del centre de la Península són posteriors (com es veu al mapa de la imatge). Neus Isern interpreta que la volta a la Península per mar va anar molt més ràpida que el viatge per l'interior i això explica que els primers assentaments catalans, valencians i portuguesos entren dins de la mateixa forquilla de temps.

La recerca d'Isern, Fort, Ammerman i Zilhao ha estat publicada a **Proceedings of the National Academy of Sciences** (<http://www.pnas.org/content/114/5/897>), la quarta revista científica més citada, i es pot consultar íntegra a la **web** (<http://www.udg.edu/projectes/NeoDigit/Publicacions/tabid/24274/language/ca-ES/Default.aspx>) de la Universitat de Girona.

Subscriu-te (subscripcions) a El Temps i tindràs accés il·limitat a tots els continguts.

(<http://www.elpens.cat>)

ETIQUETES (ETIQUETES)

[Ciència i Medi Ambient \(/etiqueta/ciencia+i+medi+ambient\)](/etiqueta/ciencia+i+medi+ambient) ▪ [Joao Zilhao \(/etiqueta/joao+zilhao\)](/etiqueta/joao+zilhao) ▪ [Joaquim Fort \(/etiqueta/joaquim+fort\)](/etiqueta/joaquim+fort)
▪ [Mediterrània \(/etiqueta/mediterrania\)](/etiqueta/mediterrania) ▪ [neolític \(/etiqueta/neolitic\)](/etiqueta/neolitic) ▪ [Neus Isern \(/etiqueta/neus+isern\)](/etiqueta/neus+isern)
▪ [Reportatges \(/etiqueta/reportatges\)](/etiqueta/reportatges) ▪ [Universitat de Girona \(/etiqueta/universitat+de+girona\)](/etiqueta/universitat+de+girona)

MÉS POPULARS (ARTICLES/POPULARS)

1. **'13 Reasons Why'**

Els problemes de l'etapa adolescent, reflectits en una sèrie polèmica

Per Toni de la Torre

(<https://www.eltamps.cat/article/1600/13-reasons-why>)

2. **Les notes discordants de Rafa Xambó**

L'actitud despòtica d'aquest membre del consell rector de la CVMC, davant l'espill dels seus tuits

Per Víctor Maceda

(<https://www.eltamps.cat/article/1604/les-notes-discordants-de-rafa-xambo>)

3. **El negoci complicat de Sagalés a Eivissa i la jutgessa del sobreseïment provisional**

Licitacions dubtoses i magistrades polèmiques

Per Quique Badia

(<https://www.eltamps.cat/article/1579/el-negoci-complicat-de-sagales-a-eivissa-i-la-jutgessa-del-sobreseiment-provisional>)

4. **'Haredim': un mur de les tradicions a Israel**

Els ultraortodoxos, un estat dins de l'estat d'Israel

Per Ofer Laszewicki Rubin

(<https://www.eltamps.cat/article/1581/haredim-ultraortodoxos-israel-jerusalem-religió-judaisme-jueus>)

5. **L'IEC i el cercle viciós de la llengua**

La nova gramàtica torna a mostrar el divorci entre la comunitat lingüística

Per Marc Cros

(<https://www.eltamps.cat/article/1608/iec-i-el-cercle-vicios-de-la-llengua>)

Els 20 més populars (articles/populars)



#NouTemps
EL PRIMER SETMANARI EN CATALÀ
EL NOSTRE, EL TEU!
NOU WEB
www.eltemps.cat
OFERTA DE LLANÇAMENT
50%
de descompte
en la subscripció digital

(https://ads.eltemps.cat/www/delivery/ck.php?oaparams=2_bannerid=6_zoneid=1_cb=1874df87ab_oadest=https%3A%2F%2Fwww.eltemps.cat%2Fsubscripcions)

PUBLICITAT (PUBLICITAT)



EL SECTOR
AGROALIMENTARI
A L'EUROREGIO DE
L'ARC MEDITERRANI

València, 29 de juny 2017
Octubre Centre de Cultura Contemporània

(https://ads.eltemps.cat/www/delivery/ck.php?oaparams=2_bannerid=9_zoneid=2_cb=cdda951108_oadest=http%3A%2F%2Feuroregioeuram.eu%2Fsectoragroalimentari%2F)

PUBLICITAT (PUBLICITAT)



gasNatural
fenosa
Fet i dit

**Vulnerabilitat
energètica:**

**Si ho necessites, ens pots trucar
al 900 724 900 i t'ajudarem.**

Parlem el
teu idioma >

(https://ads.eltemps.cat/www/delivery/ck.php?oaparams=2_bannerid=5_zoneid=3_cb=310729d303_oadest=https%3A%2F%2Fwww.gasnaturalfenosa.es%2Fca%2Fllar%3Fdclid%3DCP7tiMP989MCFbMV0wodpOEHGg)
PUBLICITAT (PUBLICITAT)

El Temps

(/)

© 1984 — 2017

SEGUEIX-NOS



(<https://www.facebook.com/eltempscat>)



(https://twitter.com/ElTemps_cat)

SUBSCRIPCIÓ AL BUTLLETÍ (BUTLLETÍ)

Adreça electrònica

ALTA

AMB EL SUPORT DE:



Generalitat
de Catalunya
**Departament
de la Presidència**

(<http://presidencia.gencat.cat/ca/inici/>)



institut d'economia i empresa
Ignasi Villalonga

(<http://euroregioeuram.eu/>)

Institut
Internacional



d'Estudis
Borgians

(<http://www.elsborja.cat/>)

[RSS](#) | [Qui som \(qui-som\)](#) [Contacte \(contacte\)](#) [Avis legal \(avis-legal\)](#)

(: